

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Onder c Persoon met beperking

Artikel 4 eerste lid van de wet legt aan het college de verplichting op om ter compensatie van de beperkingen die personen als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder g onderdeel 4, 5 en 6 Wmo ondervinden voorzieningen te treffen. Die ondervonden beperkingen kunnen, maar hoeven niet persé het gevolg te zijn van een beperking, een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. De oorzaak van de beperkingen is niet bepalend om voor een voorziening in aanmerking te komen.

Onder d Woonachtig

De vraag in welke gemeente iemand woonplaats heeft, wordt beantwoord aan de hand van de concrete feiten en omstandigheden. De inschrijving van de gemeentelijke basisadministratie is daarbij een indicatie, maar doorslaggevend is het feitelijk verblijf. Iemand is woonachtig waar hij meestentijds feitelijk verblijft.

Onder f Gebruikelijke zorg

Gebruikelijke zorg veronderstelt dat de noodzakelijke huishoudelijke hulp deels of geheel door de leefeenheid van de persoon met de beperking geleverd kan worden. Wat aan hulp verwacht mag worden, hangt ondermeer af van de woonsituatie, de belastbaarheid van de leden van de leefeenheid en de leeftijd van de kinderen. Voor zover de ondervonden problemen door middel van gebruikelijke zorg kunnen worden opgelost, is er geen aanspraak op hulp bij het huishouden.

Onder h Algemeen gebruikelijk

Het college verstrekt geen voorzieningen waarover de persoon met beperking, gezien zijn individuele situatie ook zonder zijn beperking of problemen zou kunnen beschikken. Het gaat daarbij om voorzieningen die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn, niet speciaal voor gehandicapten bedoeld zijn en niet aanzienlijk duurder zijn dan vergelijkbare producten met hetzelfde doel.

In bijzondere omstandigheden, die handicap gerelateerd zijn, kunnen algemeen gebruikelijke voorzieningen het algemeen gebruikelijke karakter verliezen. Van bijzondere omstandigheden is sprake indien, ongeacht de hoogte van het inkomen, in verband met een plotseling optredende calamiteit van medische aard, algemeen gebruikelijke zaken plotseling moeten worden vervangen.

Bij het vaststellen van de mate van compensatie wordt onder meer rekening gehouden met afschrijving, bijvoorbeeld bij vloerbedekking.

Onder o Verzamelinkomen

Artikel 4.2 lid 1 Besluit maatschappelijke ondersteuning bepaalt dat het inkomen, bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, het inkomensgegeven is, bedoeld in artikel 21, onderdeel e, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen over het peiljaar. Onder dat inkomensgegeven wordt verstaan:

1. indien over een kalenderjaar een aanslag of navorderingsaanslag inkomstenbelasting is of wordt vastgesteld: het na afloop van dat kalenderjaar van betrokkene over dat kalenderjaar laatst bepaalde verzamelinkomen.
2. indien over een kalenderjaar geen aanslag of navorderingsaanslag inkomstenbelasting is of wordt vastgesteld: het na afloop van dat kalenderjaar van betrokkene over dat kalenderjaar laatst bepaalde belastbare loon.

Onder verzamelinkomen wordt verstaan het verzamelinkomen als bedoeld in artikel 2.18 Wet inkomstenbelasting. Daarin staat dat het verzamelinkomen het gezamenlijke bedrag is van (artikel 21 onderdeel c Algemene wet inzake rijksbelastingen):

- a. het inkomen uit werk en woning;
- b. het inkomen uit aanmerkelijk belang en
- c. het belastbare inkomen uit sparen en beleggen, verminderd met daarin begrepen te conserveren inkomen.

Onder belastbaar loon wordt verstaan het belastbaar loon als bedoeld in artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964, met uitzondering van loon dat als een eindheffingsbestanddeel in de zin van die wet is belast (artikel 21 onderdeel d Algemene wet inzake rijksbelastingen). Dat is het gezamenlijk bedrag aan loon.

Artikel 4.2 lid 2 Besluit maatschappelijke ondersteuning bepaalt dat inkomen, dat in het buitenland wordt belast dan wel is vrijgesteld van belasting op grond van bepalingen van nationaal recht, mede in aanmerking wordt genomen bij de bepaling van het inkomen.

Onder p Voorliggende voorziening

Het begrip voorliggende voorziening moet breed uitgelegd worden. Met een wettelijke voorliggende voorziening wordt bedoeld elke voorziening op basis van een wet (niet zijnde de Wmo) waarop een persoon met beperking of diens leefeenheid aanspraak kan maken, dan wel een beroep kan doen ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven (zie artikel 2 Wmo). Dit zijn bijvoorbeeld voorzieningen op grond van de AWBZ, Zorgverzekeringswet, Wet op de Jeugdzorg, TOG 2000, Leerlingenvervoer, WIA en de verhuiskostenvergoeding na sloop.

Daarnaast zijn er ook niet-wettelijke voorliggende voorzieningen. Hierbij moet gedacht worden aan voorzieningen die door middel van gebruikelijke zorg of vrijwilligers gerealiseerd kunnen worden en tevens voorzieningen die als algemeen gebruikelijk worden aangemerkt. Uiteraard moet de voorziening ook beschikbaar zijn voor de persoon met beperking.

Artikel 2 Compensatie beperking(en) met een individuele voorziening

Bij problemen in en rond de woning gaan we behoudens uitzonderingen uit van het voeren van een huishouding in een zelfstandige woonruimte. Onder zelfstandige woonruimte wordt verstaan een woonruimte met eigen (afsluitbare) voordeur en huisnummer, een eigen badkamer en eigen kookgelegenheid.

Artikel 3 Voorwaarden en weigering van voorzieningen

Eerste lid

Uit artikel 4 van de wet vloeit voort dat de persoon met beperking recht heeft op een voorziening die in zijn individuele situatie kan worden aangemerkt als compensatie. Kan meer dan één voorziening als compensatie voor de vastgestelde beperkingen worden aangemerkt, dan bestaat slechts recht op de goedkoopste compenserende voorziening.

Tweede lid, onder d

Bij het vaststellen van de aanspraak op hulp bij het huishouden wordt allereerst bezien of en in hoeverre eventueel andere personen binnen de leefeenheid de huishoudelijke taken op zich kunnen nemen. Noodzakelijk is compensatie pas, als een persoon met beperking, al dan niet met behulp van de mensen binnen zijn leefeenheid, niet of niet voldoende in staat is de beperkingen die hij ondervindt te compenseren. Dit veronderstelt een eigen verantwoordelijkheid van de persoon én de leefeenheid waartoe hij behoort. Onder het anders organiseren van het dagelijkse leven of het huishouden vallen bijvoorbeeld het anders verdelen van huishoudelijke taken of het anders inrichten van het huis.

Tweede lid, onder f

Alvorens deze bepaling toe te passen, wordt altijd de individuele situatie van de persoon met beperkingen beoordeeld.

Tweede lid, onderdeel g

Alvorens deze bepaling toe te passen, wordt altijd de individuele situatie van de persoon met beperkingen beoordeeld. Zo zal indien de beperkingen van de persoon met beperking toenemen en de verstrekte voorziening niet meer compenserend is, deze bepaling niet worden toegepast. Ook indien de voorziening niet meer kan worden gebruikt om redenen, die niet aan de persoon met beperking zijn toe te rekenen zal deze bepaling niet worden toegepast.

Derde lid

Het doel van deze bepaling is het college niet in de positie te brengen dat de noodzaak, adequaatheid en passendheid van aangevraagde voorzieningen niet meer kunnen worden beoordeeld. Dat is het geval indien de individuele voorziening is aangeschaft of de kosten/uitgaven voor de aangevraagde financiële tegemoetkoming reeds zijn gemaakt voordat de aanvraag is ingediend. Dat is ook het geval als de individuele voorziening is aangeschaft of de kosten/uitgaven voor de aangevraagde financiële tegemoetkoming zijn gemaakt na het indienen van de aanvraag, maar voordat er door het college een beschikking is genomen. Het college heeft dan geen mogelijkheden meer om de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken of anderszins invloed op de keuze van te verstrekken voorziening. De weigeringsgrond wordt niet toegepast als het college vooraf uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven of de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de voorziening en de gemaakte kosten door de persoon met beperking kan worden aangetoond.

Hoofdstuk 2 De vorm waarin de voorziening wordt verstrekt

Artikel 4 De vorm waarin de voorziening wordt verstrekt

Vierde lid

Het college kan op grond van artikel 6 van de wet regels stellen om af te wegen in welke gevallen er sprake is van bezwaren van overwegende aard, die reden zijn om geen persoonsgebonden budget te verstrekken. Bij de volgende twee situaties zijn deze overwegende bezwaren in ieder geval aan de orde.

- a. Indien een indicatie is afgegeven voor collectief vervoer kan in plaats hiervan geen persoonsgebonden budget worden verstrekt. Het overwegende bezwaar is dat als de mensen de keuze hebben tussen collectief vervoer en persoonsgebonden budget het draagvlak onder het collectief vervoer zodanig zal verminderen dat dit niet in de huidige vorm kan blijven voortbestaan. Dit zou de instandhouding van het vervoersysteem in gevaar kunnen brengen en de vervoersvoorziening voor de stad onnodig kostbaar, zo niet onbetaalbaar, maken;
- b. Mensen in een ernstige schuldensituatie.

Artikel 5 Eigen bijdragen en eigen aandeel

Eerste en tweede lid

Voor een voorziening die in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget is verstrekt, is een eigen bijdrage verschuldigd.

Voor een voorziening die in de vorm van een financiële tegemoetkoming is verstrekt, is een eigen aandeel verschuldigd.

Derde lid

Voor bepaalde voorzieningen wordt geen eigen bijdrage of eigen aandeel gevraagd. Die voorzieningen worden opgesomd in het derde lid.

Vierde lid

De eigen bijdrage of het eigen aandeel is ook verschuldigd als de voorziening vóór 1 juli 2011 is toegekend en daarvan nog steeds gebruik wordt gemaakt. Dat geldt echter niet voor een voorziening in eigendom, een woonvoorzieningen die in bruikleen wordt verstrekt en een woningaanpassing indien de aanvraag vóór 1 juli 2011 is ingediend.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

Artikel 9 Soorten woonvoorzieningen

Onder d

Overige woonvoorzieningen kunnen bestaan uit onderhoud, keuring en reparatie van een woonvoorziening, woningsanering, huurderiving en tijdelijke huisvesting. Het doel van huurderiving voor maximaal 6 maanden is om een woningeigenaar te stimuleren om een woning langer beschikbaar te houden voor een persoon met beperking. Tevens behoort tijdelijke huisvesting van een persoon met beperking tot de mogelijkheden indien deze dubbele woonlasten heeft ten gevolge van de woningaanpassing.

Artikel 10 Primaat van verhuizen

Bij een aanvraag voor een woonvoorziening wordt ook beoordeeld of verhuizing naar een andere woning een oplossing kan bieden. Dit is het zogenaamde primaat van verhuizen. In feite gaat het om een uitwerking van de regel dat de persoon in aanvaardbare mate moet worden gecompenseerd.

Bij de beoordeling van het primaat van verhuizen wordt rekening gehouden met alle individuele omstandigheden. Bij de afweging wordt onder meer betrokken de woonomgeving, de financiële gevolgen van de verhuizing, sociale omstandigheden en de beschikbaarheid van een andere woning. Ook moet duidelijk zijn dat de beperkingen door een verhuizing kunnen worden gecompenseerd binnen een medisch verantwoorde termijn. Dat houdt dus in dat het college zicht moet hebben op de woningvoorraad en de mogelijkheid om te verhuizen naar een geschikte aangepaste of goedkoper aan te passen woning.

Artikel 11 Verhuis- en inrichtingskosten

Eerste lid, onder a

Indien er een medische noodzaak is om te verhuizen wordt in de beschikking een programma van eisen toegevoegd waaraan de nieuwe woning dient te voldoen. Hiermee wordt voorkomen dat verhuisd wordt naar een ongeschikte woning.

Tweede lid, onder a

Voordat de persoon met beperking gaat verhuizen moet deze een aanvraag hebben ingediend. Dit is noodzakelijk omdat de gemeente de belemmeringen in het normale gebruik van de oude woning moet vaststellen. Met verhuizen wordt niet alleen bedoeld de daadwerkelijke verhuizing, maar ook alle onomkeerbare handelingen die daarmee samenhangen, zoals het ondertekenen van een huur/koopcontract e.d. Het doel van deze bepaling is het college niet in de positie te brengen dat de noodzaak, adequaatheid en passendheid van de verhuizing niet meer kan worden beoordeeld. Dat is het geval indien is verhuisd voordat de aanvraag is ingediend, of na het indienen van de aanvraag maar voordat door het college een besluit is genomen op de aanvraag. Als de persoon met beperking kan aantonen dat verhuizing van de oude naar de nieuwe woning noodzakelijk, adequaat en passend is, wordt de weigeringsgrond niet toegepast.

Het kan zijn dat de persoon met beperking snel moet beslissen omdat de woning anders aan een andere woningzoekende wordt toegewezen. Om hieraan tegemoet te komen kan contact worden opgenomen met de gemeente. Na schriftelijke toestemming kan het huur/koopcontract getekend worden en zo nodig verhuisd.

Tweede lid, onder c

In een aantal gemeenten in Nederland zijn projecten opgezet waar mensen met een handicap zelfstandig kunnen wonen en hulp kunnen krijgen waar zij dat nodig hebben. Dit wordt wonen met ADL (= Activiteiten van het Dagelijks Leven) assistentie of ook wel ADL-woningen genoemd.

Artikel 12 Geen recht op een woonvoorziening

Eerste lid, onder a

Een verhuizing naar een inadequate woning wordt genoemd als grond van weigering voor een woonvoorziening. Door de verhuizing naar een niet geschikte woning zijn er beperkingen in het normale gebruik van de woning ontstaan. De reden van verhuizing kan velerlei zijn. Als een persoon met beperking verhuist, zal deze, in relatie tot die beperkingen, moeten zoeken naar een zo geschikt

mogelijke woning. Hiermee wordt voorkomen dat men een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met "verhuizen" wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract.

Eerste lid, onder e

Het uitrustingsniveau voor sociale woningbouw is van voldoende kwaliteit; duurdere of andere voorzieningen hoeven door het college niet te worden gecompenseerd.

Artikel 13 Aanpassing van gemeenschappelijke ruimten

Voor het aanpassen van de gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex heeft de gemeente geen of slechts een beperkte compensatieplicht. Zo valt het aanpassen van gemeenschappelijke ruimten in wooncomplexen voor ouderen of personen met een beperking niet onder de compensatieplicht, omdat dit tot het uitrustingsniveau van een dergelijk wooncomplex behoort en daarmee algemeen gebruikelijk is.

Wanneer er sprake is van een woning die bestemd is voor een specifieke groep bewoners, zoals ouderen, of indien er sprake is van een woning die niet specifiek bestemd is voor een specifieke groep bewoners, maar die in de praktijk wel in hoofdzaak door ouderen of gehandicapten wordt bewoond, dan geldt dat:

- een voorziening in beginsel als algemeen gebruikelijk moet worden aangemerkt, indien kan worden vastgesteld dat de bedoelde woningen ter zake van een voorziening niet voldoen aan de voor een dergelijke woning op grond van wettelijke voorschriften, algemeen aanvaarde regels of contractuele bepalingen geldende vereisten; en
- wanneer wel voldaan zou zijn aan die vereisten de aangevraagde voorziening niet nodig zou zijn.

Voor de overige wooncomplexen geldt dat slechts de in de verordening opgenomen limitatieve aanpassingen worden verstrekt onder voorwaarde dat de woonruimte van de persoon met beperking door deze aanpassing toegankelijk wordt. Dit betekent bijvoorbeeld dat het college geen voorziening in de gemeenschappelijke ruimte verstrekt als het complex of de woning voor de persoon met beperking ontoegankelijk blijft doordat de liftdeuren alleen handmatig geopend kunnen worden.

Artikel 15 Terugbetaling bij verkoop

Met dit artikel wordt beoogd om kapitaalvernietiging te voorkomen. Deze zogenaamde anti-speculatie bepaling verplicht de woningeigenaar bij verkoop tot terugbetaling van de eventuele meerwaarde ten gevolge van de woningaanpassing verminderd met de afschrijving. De datum van de verkoop is daarbij bepalend, omdat op die datum vaststaat wat de verkoopprijs van de woning is. Overigens de termijn van 10 jaar ligt ruim beneden de in de bouwwereld algemeen gebruikelijke afschrijvingstermijn van (afhankelijk van het soort bouwwerk) 12 tot 20 jaar.

Hoofdstuk 5 Vervoersvoorzieningen

Artikel 16 Recht op een vervoersvoorziening

Eerste lid

Een vervoersvoorziening of een combinatie van voorzieningen moet de mogelijkheid bieden om op jaarbasis minimaal 1500-2000 kilometer af te leggen.

Vierde lid

Vervallen

Artikel 17 Soorten vervoersvoorzieningen

Onder b

De term 'door spierkracht voortbewogen vervoermiddelen' moet niet te letterlijk worden opgevat. Zo kan hieronder bijvoorbeeld ook een driewiel fiets met hulpmotor vallen.

Onder e

Indien de persoon met beperking is aangewezen op het vervoer met de eigen auto voor het zich lokaal verplaatsen kan een auto aanpassing noodzakelijk zijn. Het college verstrekt aanpassingen tenzij deze algemeen gebruikelijk en/of standaard zijn ingebouwd. De aan te passen auto mag niet ouder zijn dan 5 jaar, omdat vaak de kosten van een aanpassing van een oudere auto niet in verhouding staan tot de resterende levensduur van de auto.

Artikel 18 Collectief vervoer

Derde lid

Onderzoek is noodzakelijk als de 80+er een speciale aantekening vraagt bij gebruik van het collectief vervoer zoals begeleiding of een plaats voorin in een personenauto.

Artikel 19 Door spierkracht voortbewogen vervoermiddel

Een groot deel van de door spierkracht voortbewogen vervoersmiddelen zijn algemeen gebruikelijk en door personen met een beperking te gebruiken. Zo zijn onder andere de tandemmet, de spartamet, de snorfiets, de fiets met trapondersteuning en de fiets met lage instap algemeen gebruikelijk.

Hoofdstuk 6 Rolstoelvoorzieningen

Artikel 21 Het recht op een rolstoel

Geen rolstoel wordt verstrekt als krukken, een rollator, of andere hulpmiddelen in voldoende mate een oplossing bieden voor het dagelijkse verplaatsingsprobleem. Bij de verstrekking van een rolstoel wordt onder meer rekening gehouden met de verplaatsingsbehoefte en de fysieke mogelijkheden van de persoon.

Hoofdstuk 7 Procedures

Artikel 23 Aanvraag en informatieplicht

Eerste lid

De afdeling die belast is met de uitvoering van deze verordening is de afdeling Uitvoering Wmo binnen de divisie Persoonsgerichte Zorg & Welzijn van de GGD / HVD Groningen.

Tweede lid

De informatieplicht heeft onder meer betrekking op de gezondheidssituatie, werk, het inkomen of een verhuizing. Indien de situatie is veranderd kan dit invloed hebben op de verstrekte voorziening. In de toekenningbeschikking staat de informatieplicht uitdrukkelijk opgenomen.

Artikel 25 Heronderzoek

Zowel bij een periodieke als bij een eenmalige verstrekking is het college bevoegd om **te onderzoeken** in hoeverre de verstrekte voorziening nog adequaat is en of de omstandigheden die geleid hebben tot het verstrekken van een voorziening gewijzigd zijn.